

Revisjonsrapport

2012.039.R.KLIF

Xstrata Nikkelverk AS
Postboks 604
4606 Kristiansand

Revisjon ved Xstrata Nikkelverk AS

Dato for revisjonen: 22.-26. oktober 2012
Rapportnummer: 2012.039.R.KLIF
Saksnr.: 2011/16

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Hege Stubberud

Fra Klima- og forurensningsdirektoratet:
Tone Line Fossnes
Cathrine Skjærgård
Kenneth Macrae

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler avvik som ble presentert hos Xstrata Nikkelverk AS under sluttmøtet for revisjonen 26. oktober 2012.

Klima- og forurensningsdirektoratet konstaterte tre avvik ved revisjonen:

- Virksomhetens utslippskontroll har enkelte mangler
- Virksomhetens internkontroll har enkelte mangler
- Virksomheten bruker kjellere ("sumper") som fangdam av tungmetallholdige prosessvæsker ved driftsproblemer.

Følgende anmerkning ble påpekt:

- Virksomhetens miljømål har forbedringspotensial

Avvikene og anmerkningen er nærmere beskrevet fra side 3.

Xstrata Nikkelverk AS må sende en skriftlig bekreftelse innen 1. desember 2012 på at avvikene er rettet.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

01.11.2012

Tone Line Fossnes

Einar Knutsen

Dato

Revisjonsleder Klima- og forurensningsdirektoratet

seksjonssjef

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 871685762	Eies av: 911575787
Besøksadresse: Vesterveien 31, 4613 Kristiansand	Telefon: 38 10 10 10
Bransjenr. (NACE-kode): 24.450 - Produksjon av ikke-jernholdige metaller ellers	E-post: post@xstratanickel.no

Kontrollert anlegg

Navn: XSTRATA NIKKELVERK AS	Anleggsnr: 1001.0099.01
Kommune: Kristiansand	Anleggsaktivitet: Landbasert
Fylke: Vest-Agder	Risikokl. 1
Tillatelse gitt: 18.12.2003	Tillatelse sist oppdatert: 1.9.2011

2. Revisjonens omfang

Formålet med revisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved

- å granske dokumenter
- å intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- å verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Revisjonens tema

- storulykke
- utslipp til luft og vann
- reach

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkning som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter revisjonen

Xstrata Nikkelverk AS plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Xstrata Nikkelverk AS må innen 1. desember 2012 sende en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon som viser at avvikene er rettet.

4. Gebyr for revisjonen

Xstrata Nikkelverk AS er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 2, jf. varselbrev fra Klima- og forurensningsdirektoratet datert 14. september 2012. Dette betyr at dere skal betale kr. 135 100,- i gebyr for den gjennomførte revisjonen. Vi vil ettersende faktura.

Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for revisjon (flerdagstilsyn). Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 1. november 2012. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Klima- og forurensningsdirektoratet.

Klima- og forurensningsdirektoratet viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klima- og forurensningsdirektoratets postjournal på www.klif.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Fylkesmannen i Vest-Agder ved miljøvernavdelingen
- Kristiansand kommune

6. Avvik og anmerkning

Klif konstaterte følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1

Virksomhetens utslippskontroll har enkelte mangler

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Xstrata Nikkelverk AS, gitt 18. desember 2003 sist endret 20. desember 2010, punkt 3, Utslipp til vann
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, § 5 annet ledd, punkt 7
- Klifs vedtak 10. desember 2010 om endrede krav til utslippskontroll

Kommentar:

- Det er utført utsikkerhetsberegninger for komponenter som måles i utslippet til vann. For utslipp til luft er dette arbeidet ikke slutført.
- Virksomheten deltar i ringtester for enkelte vannanalyser. Disse viser god presisjon og nøyaktighet. Imidlertid utføres ikke ringtester/3. partsvurderinger av analysene for enkelte komponenter (for eksempel Co og As til vann, støv og klor til luft).

- Enkelte analyser av døgnprøver for vann har ikke blitt utført på grunn av manglende prøve. Dette er registrert i virksomhetens interne avvikssystem.
- Rapporteringsgrense benyttes der det skulle vært benyttet deteksjonsgrense, jf. egenrapporteringen.
- Det mangler dokumentasjon for at prøveuttaket for vannmålingene gir representative prøver når det gjelder løftehøyde/plassering for enkelte områder.
- Virksomheten har målt utslipp av Ni, Cu og Co til Bredalsholmen, renseanlegg for sanitærvann, til sammen 3,46 kg i 1. kvartal 2012. Utslipet er ikke dekket av tillatelsen.
- Kalibrering av onlinemålere dokumenteres ikke alltid. Rutine beskriver en gang per uke.
- Ved søl av metallholdig materiale ved Rost-lager 2 vil det ved regn kunne vaske forurensning mot en kum i Rosindalen. Det er ikke tett dekke rundt kummen og forurensningen kan gå til grunnen.

Avvik 2

Virksomhetens internkontroll har enkelte mangler

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven for Xstrata Nikkelverk AS, gitt 18.12.2003 sist endret 20.12.2010 punkt 8.2 Risikoreduserende tiltak
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, § 5 annet ledd, punkt 4, 5, 6 og 7

Kommentar:

- Virksomheten arbeider med å oppfylle kravene i REACH. Imidlertid mangler skriftlige prosedyrer for hvordan de sikrer seg å oppfylle krav i henhold til REACH.
- Enkelte stillingsbeskrivelser er ikke oppdatert på HMS i forhold til nytt ansvarsområde og organisering (eksempelvis for produksjonssjef og miljøansvarlig).
- Det er usikkerhet om når det skal skrives avviksmelding for ytre miljø for enkelte hendelser. Under revisjonen ble det opplyst at det ikke skrives avviksmeldinger i Synergi på brudd ved interne mål, selv om dette er ett av kriteriene beskrevet i håndboken under kvalitet, avviksbehandling "10 Avviksbehandling".
- Enkelte risikovurderinger er ikke oppdatert etter uhell/utført endring.

Avvik 3

Virksomheten bruker kjellere ("sumper") som fangdam av tungmetallholdige prosessvæsker ved driftsproblemer.

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven for Xstrata Nikkelverk AS, gitt 18.12.2003 sist endret 20.12.2010, punkt 3.2. Utslippsreduserende tiltak, renseanlegg m.m.

Kommentar:

Det ble under inspeksjonen opplyst at virksomheten har utfordringer med vannbalansen i driften i forhold til lagringskapasitet. Hittil i år har det vært registrert mange hendelser med

"oppløsning i kjeller" i Cu-avd., Ni-avd., elektrolyttrens, KL- og ML-anlegg og Co-raff. Tilsvarende forhold ble påpekt ved Klifs inspeksjon i 2009.

Anmerkning 1

Virksomhetens miljømål har forbedringspotensial

Kommentar:

- Det er satt interne målsettinger for utslipp til vann, blant annet Ni, Cu og Co, men det mangler for enkelte komponenter til luft.
- Laboratoriet mangler skriftlige miljømål.

7. Andre forhold

Storulykkesinsyn

Virksomheten hadde storulykkesinsyn (revisjon) av DSB i 2011. Det ble da gitt avvik på manglende merking rør på rørbro mellom ER og Co-raff. Ved befaring under denne revisjonen ble det observert at rørgatene var merket.

Cu

Det var overskridelse av tillatelsen til virksomhet etter forurensingsloven for årsmiddel for kobber til luft i 2011. Virksomheten opplyser at utslippet skyldes hovedsakelig aerosoldannelse fra kobberelektrolyse. Dette utslippet beregnes blant annet ut i fra yrkeshygeniske målinger og har stor usikkerhet.

Fe

Det var overskridelse av tillatelsen til virksomhet etter forurensingsloven for årsmiddel for jern til vann i 2011. Virksomheten opplyser at man tidligere trodde at utslipp som fører vann fra kalksteinstårnet var den mest sannsynlige kilden. Etter å ha vurdert tallene fra 2012 er de imidlertid usikre på hva som er årsaken. Det er derfor satt i gang et arbeid der virksomheten ser på forhold knyttet til uttak av prøve fra de ulike prøvestasjonene.

Laboratoriet benytter en ny metode for å måle jern men kan ikke si noe om dette har gitt økte verdier. Ved analyse tilsettes det imidlertid syre som gjør at det partikulære jernet inngår i resultatet (eks. rustflak).

8. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Formøte 24. september 2012
 - Forberedende møte for å planlegge revisjonen
- Åpningsmøte 23. oktober 2012
 - Informasjon fra Klima- og forurensningsdirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner 22.-25. oktober 2012
 - 10 personer ble intervjuet

- Avsluttende møte 26. oktober 2012
 - Oppsummering med presentasjon av resultatene

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

9. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- aktuelle lover og forskrifter
 - Forurensningsloven
 - forurensningsforskriften
 - forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter
- korrespondanse mellom virksomheten og Klima- og forurensningsdirektoratet
- virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Xstrata Nikkelverk AS, gitt 18.12.2003 sist endret 1.9. 2011

- Virksomhetens egne dokumenter og prosedyrer
 - miljørisikovurderinger
 - avviksmeldinger for ytre miljø
 - driftsjournaler, referater, prosedyrer, sertifikater og sjekklister

VEDLEGG 1

Deltagere ved revisjonen

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
HMS-sjef	X	X	X	X
Miljøansvarlig	X	X	X	X
Sikkerhetssjef	X		X	X
Avd skip		X		
Avd skip		X		
Avd sjef elektrolyse		X	X	X
Kvalitetssjef		X		X
Industrivernleder		X	X	X
Beredskapsleder		X	X	X
Avdelingsleder prosjekt		X		
Driftsassistent, Cu- elektrolysen		X		
Produksjonsdirektør		X	X	X
FoU Dir.		X		X
FoU online			X	X
Administrerende Direktør				X
Drifting. KL/ER/CR			X	X
HVO				X
Laboratoriesjef			X	X

Klima- og forurensningsdirektoratets revisjonsgruppe:

Tone Line Fossnes, revisjonsleder

Cathrine Skjærgård, revisor

Kenneth Macrae, revisor